

Salut

El debat. El fantasma del copagament ha planat en la discussió sobre el finançament de la salut pública, que ofereix cada cop més serveis, com són les ajudes a la dependència, partint d'uns recursos cada cop més escassos

La sostenibilitat del sistema de sanitat pública no troba resposta

Reportatge

JOSEP VILARDELL
BARCELONA

Les veus catastrofistes sobre el futur del sistema de salut pública han pres força els darrers anys, i han alertat d'unes previsions complicades a causa de l'increment continuat de la mitjana d'edat de la població i d'uns centres sanitaris que cada vegada reben la visita de més persones novingudes. La sostenibilitat no està garantida, diuen, i cal plantejar canvis en profunditat. Tanmateix, durant aquesta legislatura el debat ha quedat bàsicament en el pla retòric i les mesures preses en aquesta línia han estat força testimonials.

Segons un estudi fet públic a principis d'any pel Departament de Salut, la sanitat catalana és un dels serveis públics més ben valorats per la ciutadania i una altra enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió publicat en les mateixes dates revela que aquest és l'àmbit on menys disposició hi ha a permetre disminucions pressupostàries. A la pregunta sobre a quina partida no s'acceptarien retallades en despesa pública, un 46% dels enquestats va respondre que a l'atenció sanitària. Així, aquest és un servei ben valorat i defensat, mo-

tiu pel qual garantir-ne el futur ha de ser un repte per a cada Govern.

Un dels objectius que es van marcar les forces del Tripartit va ser acostar la despesa pública en salut a la mitjana europea i per aquest motiu han incrementat aquesta quantitat dels 5.600 milions d'euros del 2003 als gairebé 9.900 milions d'enguany, cosa que equival a uns 1.300 euros per càpita. Aquesta inversió ha permès incrementar en un 25% el nombre de metges contractats fins a arribar a més de 25.000, així com construir una mitjana de dos hospitals i dos centres sociosanitaris l'any i dos equipaments d'atenció primària al mes.

Igualment, el Govern ha apostat per augmentar el nombre de personal d'infermeria en un 22% des del 2006 i dignificar la professió amb la creació del Consell de la Professió Infermera, en línia amb les polítiques dels països del nord d'Europa, on la quantitat de metges és inferior, mentre que la d'infermers és notablement superior.

La gestió dels nous hospitals

Toni Barbarà, secretari de l'associació Demepeus per la Salut Pública, es mostra satisfet amb la despesa assolida i l'eficiència demostrada pel sistema, però dubta de les fórmules de gestió dels nous hospitals, ja que avancen en un procés de

La sanitat és un dels serveis públics més ben valorats per la ciutadania

En la darrera legislatura s'ha arribat a la xifra de 25.000 metges

Catalunya ha inaugurat una mitjana de dos hospitals a l'any

"mercantilització i privatització". Segons afirma, els nous consorcis, alguns amb participació de capital privat, plantejaven una "gestió economicista" dels centres.

A més del nou personal i equipaments, l'augment de finançament ha servit per incrementar els serveis de la salut pública catalana i el nombre de beneficiaris. El juny passat, per exemple, el Parlament va aprovar per unanimitat la llei d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública, que obre les portes de la sanitat pública a uns 60.000 catalans que no hi podien accedir, com ara professionals liberals, membres de congregacions religioses o col·lectius en risc d'exclusió social. Igualment, l'octubre del 2008, la nova llei de salut pública només va rebre dues abstencions, de Ciutadans, i així va sortir aprovada amb un gran consens. Aquesta norma aborda la salut no només des de l'atenció a la malaltia, sinó també de manera integral, incorporant la prevenció i la promoció de la salut i els hàbits saludables, i integrant la seguretat alimentària i la salut mediambiental i laboral.

Altres mesures impulsades aquesta legislatura han estat incrementar el pressupost en recerca i desenvolupament per sobre del creixement del PIB, s'ha garantit l'atenció bucodental per a nens de set a deu anys, s'ha aprovat un de-

Un pacient a la sala d'urgències d'un hospital públic a

LES PROPOSTES

Reforçar el paper de l'atenció primària

CIU La federació proposa reforçar el paper de l'atenció primària, garantir el dret a escollir metge, infermer, pediatre i ginecòleg, potenciar la col·laboració pública-privada, desgravar fiscalment les assegurances a mútues privades i impulsar un model català de promoció de l'autonomia personal.

Informació sobre el cost dels medicaments

PSC Les propostes del PSC en aquest camp són simplificar els tràmits i agilitar els processos relatius a les ajudes per dependència, informar la ciutadania del cost dels medicaments i serveis sanitaris, fixar un temps màxim per a diagnòstics i operacions i equiparar el pressupost sanitari a la mitjana europea.

Col·laboració entre la sanitat pública i privada

esquerra Els republicans volen que la sanitat pública i la privada col·laborin i es relacionin amb total transparència, que la despesa pública sanitària s'equipari a la mitjana europea a través d'impostos directes proporcionals, impulsar la moderació de la demanda i racionalitzar la despesa farmacèutica.

Deduccions per pòlisses de salut privades

PP El PP proposa que el pacient pugui escollir el metge i el centre sanitari que prefereixi, aplicar deduccions per contractar pòlisses de salut privada, reduir el temps d'espera per a intervencions, dotar de més protagonisme el personal d'infermeria i elaborar un nou pla de drogodependències.

Excloure les privades amb ànim de lucre

Esquerra Els ecosocialistes busquen incrementar el pressupost en sanitat per equiparar-lo a la mitjana europea, millorar la resposta sanitària a la dependència, que la satisfacció sigui un important indicador de qualitat i deixar fora del sistema de salut les empreses privades amb ànim de lucre.

Oposició al copagament

SI La formació de Joan Laporta vol augmentar la despesa pública i s'oposa a un copagament sanitari que entén que perjudicaria les persones amb rendes més baixes, tot i que defensa que cal la independència per bastir un veritable sistema nacional de salut pública i de qualitat.

Badalona. JOSÉ COLÓN

Les conselleries de Sanitat i Economia han liderat el debat del copagament

La crisi ha originat l'incompliment de la promesa d'oferir ulleres i audíofons

Cap llei aprovada pel Parlament no ha rebut ni un sol vot en contra

cret de regulació de l'atenció podològica als diabètics, s'ha inclòs la vacuna del papil·loma humà en el calendari de vacunacions, s'ha impulsat un dels dos centres referents a l'Estat en operacions de reassignació de sexe, s'ha elaborat un pla director de salut mental i addiccions i s'estima que a finals d'any 28 centres catalans oferiran assistència del part natural. Igualment, el departament va impulsar un decret de regulació de les teràpies naturals, però el TSJC el va anul·lar en entendre que trepitjava competències estatals.

La contenció pressupostària

En paral·lel a totes aquestes inversions, les conselleries de Salut i Economia han liderat en l'àmbit espanyol el debat sobre el copagament sanitari i la racionalització de la despesa en salut. En les diverses trobades de representants autonòmics, han presentat documents que, com el segon informe Vilardell, aposten per mesures de contenció pressupostària o de retallades en algunes partides. Algunes de les qüestions més polèmiques han estat un possible incentiu fiscal de les mútues privades o la instauració d'alguna mena de copagament sanitari per frenar el que es considera un ús abusiu dels serveis públics.

Així, un document de la Unió, associació empresarial d'entitats sanitàries, reclama "respostes estructurals immediates que afectin el con-

junt del sistema" i "un gran pacte per a la sostenibilitat del sistema sanitari i social de Catalunya". Algunes de les seves propostes són facilitar la cooperació entre centres privats i públics i desgravacions en l'IRPF per contractar serveis privats. Barba rebutja aquesta mesura, que suposaria "una derivació de recursos públics a la gestió privada", fet que provocaria una "pitjor assistència i beneficis privats". Pel que fa al copagament, celebra que "Madrid el va frenar", perquè "perjudicaria el caràcter públic i l'equitat en la salut".

La manca de recursos, agreujada per la crisi, ha provocat algunes limitacions i incompliments del Govern. Així, ha hagut d'ajornar diverses vegades el pagament a la sanitat concertada i no ha pogut complir amb la promesa d'oferir ulleres i audíofons als majors de 65 anys amb problemes de renda. Tampoc s'ha aconseguit reduir de manera significativa el temps d'espera per a diagnòstics i operacions, ni s'ha acomplert la iniciativa legislativa popular que va rebre més de 140.000 signatures i el suport unànime del Parlament, el maig del 2008, per tal de millorar l'atenció als malalts de fibromiàlgia o síndrome de la fatiga crònica.

Finalment, durant aquests anys, el Govern ha impulsat la reforma de l'ICS, que el 2007 es va convertir en una empresa de titularitat pública, i la creació de l'agència de qualitat i desenvolupament professional en salut, que pretén contribuir a millorar la qualitat, la seguretat i la sostenibilitat del sistema.

Les polítiques en aquest camp difícilment patiran alteracions notables després del 28-N, atès que les lleis aprovades durant aquesta legislatura no han rebut ni un sol vot en contra. Igualment, per la poca acceptació social de la proposta, gairebé cap partit defensa públicament el copagament sanitari, però el que està clar és que el debat sobre el futur del sistema sanitari es mantindrà, i més si la crisi triga a superar-se. *

L'aplicació de la Llei de Dependència genera crítiques

Un dels aspectes que més crítiques ha comportat al Govern ha estat la lenta aplicació de la Llei de Dependència. Any rere any, el Síndic de Greuges ha reclamat al Govern posar fi als retards en la valoració dels casos i en el pagament de les prestacions que nombrosos catalans han denunciat. El Tripartit es defensa assegurant que aquest juliol ja s'havien ofert més de 173.000 prestacions i que el ple des-

Dependència per moure's.

plegament de la norma no arribarà fins al 2015, i recorda que Catalunya ha estat la primera comunitat autònoma que ha inclòs en la cartera de serveis socials l'ajuda d'una tercera persona per a persones que tenen alts nivells de dependència. CiU, però, denuncia que s'abusa de les ajudes purament econòmiques i que quatre de cada deu sol·licituds encara no tenen un pla d'atenció.